

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 41.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica št. 23, telefon št. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 20. septembra 1930.

Štev. 38.

Naša lesna trgovina in Italija.

POTREBA LESNE PRODAJNE ORGANIZACIJE.

Menda ni potreba posebej poudariti, da je lesna trgovina ena onih gospodarskih panog, ki zaposluje največ ljudi v državi ter predstavlja v naši zunanji trgovini eno prvih postavk. Znano je tudi, da je Italija naš največji odjemalac za les.

Letošnji izvoz lesa je v stalnem zavanju in sicer v glavni meri radi tega, ker je padel naš izvoz v Italijo. Deloma je temu vzrok neugodna gospodarska konjunktura Italije, ki je omejila gradbeno delavnost, dasiravno ni potreba po gradbenem lesu v Italiji danes nič manjša. Ne smemo tudi tajiti, da je drugi, nič manjši vzrok padanja našega izvoza konkurenca Rusije, če tudi se je ta konkurenca še do nedavno smatrala samo za prehodno in trenutno, vsled česar se pojavi ruskega lesa v Italiji ni pripisovalo zadostne važnosti.

Rusija je osnovala v Genovi veliko prodajno centralo, ki snuje skladišča po celi Italiji. Značilno je, da ne posluje s stalno utrjenimi cenami, temveč se ravna po naših cenah in prodaja les vedno za 5—10 Lit cenejše.

Vedno jasneje se kaže, da ruska konkurenca ni samo trenutnega pomena, marveč grozi kot stalna trgovinska organizacija celo izriniti naše blago iz italijanskega trga.

Del krivde leži tudi na dejstvu, da je vsled naše pogodbe s Španijo, deloma pa tudi vsled nestalne španske valute

padlo italijansko posredništvo, naš direktni izvoz v Španijo pa doslej ni pokazal pričakovanih uspehov.

Glavna krivda pa leži v naši lesni trgovini sami in v njeni neorganiziranosti. Zdaj veliko bolj kot kadarkoli prej je potrebna organizacija lesnega izvoza, da si vsaj obdržimo stara tržišča. Nekatera naša velika lesna podjetja imajo sicer sredstva, da vzdržujejo v Italiji svoja stalna zastopstva in skladišča, kar jim omogoča lažjo prodajo ter jim tudi v pogledu plačanja prihrani marsikatero razočaranje in jih obvaruje škode.

Drugača pa je zadeva malih lesnih trgovcev, ki niso v stanu vzdrževati v inozemstvu lastnih zastopstev in skladišč. Dosedanji tujezemski zastopniki, ki so vsled prevelike zaupljivosti naših lesnih trgovcev uživali pri veliki večini skoraj neomejeno zaupanje, so se izkazali v prizadevanju, obdržali staro tržišče nezmožni, če že niso na škodo naših ljudi zlorabili njihovega zaupanja.

V interesu malih in srednjih, pa tudi velike večine večjih lesnih trgovcev je ustvaritev prodajne organizacije na združni podlagi, ki bi zamogla v inozemstvu ustvariti prodajno centralo ter osnovali potrebna skladišča, katera naj bi stala radi izključitve mogočih razočaranj pod kontrolo naših konzularnih zastopstev. Gotovo bi se tudi od strani naših državnih bank dobil v tem primeru na razpolago čenen in izdaten kredit.

V notranjosti pa naj bi ta prodajna organizacija čuvala koristi lesne trgovine s tem, da bi preprečevala dnevno se ponavljajoče izgube vsled neplačila potom informacij, ki bi jih pribavljala zastopstva v inozemstvu. Obenem pa naj bi skrbela za to, da se ukine razpášena navada, da mali italijanski trgovci kupujejo od kmetov, ne da bi se obrnili na lesnega trgovca, ker te ne-

solidne kupčije tudi takim kmetom v več slučajih škodujejo kot koristijo.

O teh vprašanih naj bi se predvsem sklepalo na nameravanem zborovanju lesnih trgovcev v Celju, ne pa v prvi vrsti o razmeroma manj pomembnih vprašanih glede tarif in drugih malenkostnih ugodnostih, ki same po sebi v današnjih razmerah niso v stanju odleteti ruski konkurenci in ne obdržati starih tržišč.

Kongres gospodarskih predstavnikov v Beogradu.

Pretečeno soboto in nedeljo se je v prisotnosti vladnih zastopnikov vršil kongres odposlancev vseh gospodarskih organizacij v državi, čigar glavne naloge so bile: pregled dosedanjega dela ter primerjava uspehov z dosedanjimi ukrepi in nasvetovanje novih potrebnih odredb, da se izboljša še vedno neugodno gospodarsko stanje.

Zborovanje je bilo otvorjeno z govorom Irgovinskega ministra g. Jurija Demelrovića, ki je v kratkih besedah opozoril na dosedanje napore vlade, da je polom zakonov in naredb ublažila posledice ran, ki jih so našemu gospodarstvu prizadejale nedavne strankarske borbe.

Vlada je iskala novih poti za izboljšanje gospodarske depresije, ki ne tlači samo agrarnih držav, marveč v nič manjši meri tudi industrijske države, o čemer pričajo brezposelni, katerih stanje že presega 10 milijonov.

Poudaril je potrebo zaščite domače industrije, ki ima pri nas dane vse možnosti razvoja, ker ne pogrešamo doma surovin, a navzlic temu uvažamo iz inozemstva letno za 5 milijard dinarjev tujih industrijskih izdelkov. Razvita domača industrija bi dala zaslužka stolisocem in že samo z zaposlitvijo brezposelnih odločilno posegla v rešitev vprašanja gospodarskega izboljšanja. Seveda ni treba pri tem misliti na popolno izkoriščanje carinske zaščite, ker nam to ne škoduje samo na državnih dohodkih, temveč je v zvezi tudi z drugimi neugodnostmi, ki padejo na breme drugih gospodarskih panog, predvsem poljedelstva, Irgovine in obrti.

Glede agrarne krize je g. minister omenil zadnjo ženevsko konferenco za carinsko premirje, ki je meslo zaželjenih posledic rodila pravo carinsko vojno ter so se posebno industrijske države obdale s carinsko zaščito na poljske pridelke, da so na ta način še poslabšale težki gospodarski položaj agrarnih držav.

Tudi trgovinska kriza, ki je nastala zlasti vsled splošne gospodarske krize in z njo vzporedno korakajočega zmanjšanja konsumne moči, ni nič manj občutenna kot kriza drugih gospodarskih panog.

Nedvomno se bo z izboljšanjem splošne gospodarske konjunkturo izboljšalo tudi stanje Irgovine; vendar se je vlada uspešno trudila, da dvigne našo zunanjo Irgovino potom novoustanovljenih izvoznih korporacij ter da dvigne dober glas našega blaga v inozemstvu s kontrolo in standardizacijo izvoznih produktov. Nič manj pa ne stremi za osamosvojitve domače Irgovine ter za izključenjem tujega posredovanja, ki nam je doslej najbolj škodovalo, ker je na eni strani na lastno korist podraževalo cene, na drugi pa često poslabšalo kvaliteto in mnogokrat tudi prikrilo provenijenco naših produktov, vsled česar je bilo naše blago v inozemstvu malo znano, ali pa ni uživalo zasluženega slovesa.

Poudaril pa je predvsem potrebo solidne Irgovine, ker nesolidna Irgovina ne škoduje samo kupcu-poedincu, marveč v veliko večji meri celokupni Irgovini.

Iz izvajanja drugih referentov naj priobčimo vsaj glavne:

Predsednik g. Slanojević je za rešitev agrarne krize predlagal ukrepe za racionalizacijo poljedelstva, poudarja joč, da naš kmetovalec pridelal na hektarju 1530 kg žita, dočim jih pridelal holandski poljedelec 2470 kg.

Nad vse izčrpen in stvaren je bil referat tajnika ljubljanske Zbornice TOI g. Mohoriča, ki je v svojem poročilu o naši zunanji trgovini poudaril, da je slabega današnjega stanja poleg sovjetskega dumpinga v zadnjem času kriva predvsem nadprodukcija in prizadevanje plasirati blago za vsako ceno, kar seveda izzove v vsaki prizadeti državi protiukrepe. Najmanj se je posluževala sredstev carinskega boja ravno naša država ter ni na udarce odgovorila s protiukrepi.

Po njegovem mnenju leži problem rešitve gospodarske krize predvsem v tem, da se poveča domači konsum in uredi uvoz tujega blaga.

Kako utemeljena je ta zahteva, priča zlasti dejstvo, da smo med drugim uvozili lani iz inozemstva za 36 milijonov dinarjev krompirja, za 5 milijonov paprike, za 5 milijonov graha, za 5 milijonov orehov, za 25 milijonov pomaranč, za 15 milijonov limon, za 19 milijonov semen za sladkorno peso, za 14 milijonov tobaka, za 24 milijonov dinarjev svinjske masti, ko bi vse to lahko pridelali doma.

Neša država je bila vsled klavzule o največjih ugodnostih vezana, da je dovolila tujemu premoгу in drugemu bla-

gu, zlasti bombažu iste najnižje železniške tarife kol domačim produktom. Poleg tega pa je stala v svojih trgovskih pogajanjih nasproti drugim državam samo s carinskimi tarifami, dočim so te države upoštevale poleg tega tudi vse mogoče druge omejitve, zlasti glede višine uvoza našega blaga.

Za izboljšanje naše zunanje trgovine in z njo vred tudi za izboljšanje splošne gospodarske konjunktore v državi je predlagal g. Mohorič sledeče ukrepe:

1. izločitev klavzule o največjih in uvedbo pogojnih ugodnosti pri trgovinskih pogodbah z inozemstvom;
2. sklep pogodbe z Levanto in Južno Ameriko;
3. zmanjšanje uvoza pridelkov, ki jih lahko pridelujemo doma;
4. propaganda izvoza;
5. osnovanje konzulatov in trgovskih predstavništav v vseh važnejših inozemskih tržiščih;
6. strokovna izobrazba, ki naj bi odpravila potrebo tujih strokovnjakov in poleg tega evidenca o udeležbi drugih držav na naši zunanji trgovini, kakor tudi statistika o naši emigraciji v inozemstvu po poklicih.

Nič manj obširni in potrebni niso njegovi nasveti glede ureditve prometne in tarifne politike, katerih sprejem bi že sam po sebi pomenil veliko pridobitev.

Z odbravanjem so bili sprejeti tudi referati o izjednačenju koledarja, o občinskih in banovinskih davščinah ter o raznih drugih aktualnih gospodarskih zadevah, o katerih izpregovorimo na kratko v prihodnji številki.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Nasprotno, vendar po istem principu delamo pri računu upnikov, kjer izkažemo seveda začetno stanje upnika (njegovo dobroimelje) v kreditnem stolpcu »glavnice« in »stanja«.

Take salda-konlne račune zaključujemo koncem poslovnega leta na ta način, da za sklepnim datumom vpišemo za označbo »saldo« v debetnem stolpcu kolone »glavnica« zadnje stanje iz kreditnega stolpca kolone »stanje« (pri upnikih), oziroma nasprotno pri dolžnikih vpišemo za isto označbo v kredit-

nem stolpcu kolone »glavnica« zadnje debetno stanje, da na ta način obe skupni vsoti izenačimo.

Pod ta vpis polegneto zaključni črti in morata seštetj vsoti soglašati.

Pod zaključnima črtama pa preneseemo zadnje stanje zopet na novi račun v prvi stolpec (dolg pod debet, dobroimelje pod kredit).

Na podoben način so prikrojene tudi druge poslovne knjige tako, da je stanje posameznega računa med letom razvidno v posebnem stolpcu.

Kartotečno knjigovodstvo.

Tudi kartotečno knjigovodstvo ni nikak poseben knjigovodski sistem, temveč bazira popolnoma na principih dvostavnega knjigovodstva ter se običajno bolj približuje ameriškemu načinu. Glavna in pravzaprav edina razlika je v tem, da pri dvostavnem in tudi pri vseh drugih, iz tega sistema izvirajočih knjigovodstvih vodimo vezane knjige v paginirani (po straneh) ali pa v foliirani (po listih zaznamovani) obliki, pri kartotečnem knjigovodstvu pa vodimo knjigovodstvo na posameznih (ne v knjigo vezanih) listih, ki jih po potrebi vlagamo kronološko (po datumih), po številkah, ali pa po abecednem redu.

Ker predpisuje zakon kolekovanje poslovnih knjig, moramo posamezne liste pred prvim vpisom predložiti davčnemu oblastvu, da jih kolekuje, oziroma, da po novejših predpisih pritisne predpisani kolekovni pečat na vsak kartotečni list posebej. V ostalem veljajo isti kolekovni predpisi kot pri dvostavnem knjigovodstvu.

Kartotečno knjigovodstvo vodimo lahko v popolnoma kartotečnem, ali pa samo v delno kartotečnem sistemu. V novejšem času je vedno več podjetij, ki imajo svoje popolno kartotečno knjigovodstvo urejeno na najrazličnejše načine.

Pri popolnoma kartotečnem sistemu odpadejo sploh vse knjige ter se vodi tudi blagajna in journal (ali z blagajno združeni journal), kakor tudi glavna knjiga in vse druge pomožne knjige na posameznih listih.

Pri delno kartotečnem knjigovodstvu pa se vodi običajno blagajniški dnevnik, journal in glavna knjiga v vezani obliki ter se kartotečno knjigovodstvo na nevezanih listih vodi samo za saldaconti, blagovno knjigo, knjigo denarnih zavodov itd.

Za urejevanje kartotečnega knjigovodstva se poslužujemo posebnih škafeljev, map ali pisemskih urejevalcev (»Briefordner«), v katere vlagamo liste blagajne in journala kronološko (po datumih), ostale kartotečne liste pa po abecednem redu, kar velja posebno za salda-kontne račune in denarne zavod-

de, dočim vlagamo liste blagovnega računa po že opisanih skupinah. (Glej str. 258, 275—276). Seveda se moramo za urejevanje posameznih knjig posluževati posameznih »urejevalcev«, ali posameznih škafeljev, oziroma vsaj posameznih ločenih predelov, tako da imamo liste journala skupaj, salda-contne knjige zopet skupno itd.

Kakor omenjeno, se razlikuje kartotečno knjigovodstvo od doslej opisane ga knjigovodstva samo v tem, da se ga vodi na posameznih listih, urejenega po obecednem redu, kar omogoči, da odpadejo posebni registri ter tudi ni potreba brskati po posameznih straneh pri računih, ki so po večkrat prenešeni, ker take liste pri kartotečnem sistemu samo dodajamo k starim, vsled česar je ves račun vedno skupaj. Knjižbe in način knjižb, predbilančno postopanje in sestava letnih računov pa je ista.

Radi hitrejšega pregleda in mnogokrat prav priročne oblike ne moremo odrekati kartotečnemu knjigovodstvu njegove praktičnosti. Drugo pa je, kar zadeva dokazilno moč kartotečnega — zlasti popolnoma kartotečnega knjigovodstva, ker se je že pri mnogih sodnih sporih ugovarjalo dokazilni moči predloženih kartotečnih listov in tudi celotnih predloženih kartotečnih knjigovodstev, češ, da so bili listi kasneje izpolnjeni in kasneje vloženi.

Pri knjigovodstvu v vezanih knjigah je vlaganje, pa tudi iztrganje posameznih listov nemogoče, ker to ovira uradni pečat, s katerim je cela knjiga povezana in zapečaten. Pri popolnoma kartotečnem knjigovodstvu pa je res omogočena odstranitev starih, popisanih listov ter vložitev novih z novim tekstom, kar je že v več sodnih sporih moral sodnik upoštevati. Manjša in mestoma izključena je možnost zamenjave starih listov z novimi pri delno kartotečnem knjigovodstvu, ker se pravilnost posameznih vpisov da kontrolirati na podlagi prvopisov v vezani blagajniški knjigi, prima-noti, ali v vezanem journalu.

Enakovredno dokazilno moč kot knjigovodstvo v vezanih knjigah ima samo novejši kartotečni sistem na podlagi kopiranja (Durchschreibsystem).

kjer se obenem z vpisom v journal pošol kopirnega papirja knjiži tudi kopija prvepisa na posamezni, podloženi list odgovarjajočega računa, ker se v tem primeru lahko dožene originalnost kopirnega vpisa pošol primerjave z drugimi vpisi.

Priporočljiv in za posamezne trgoveške panoge urejen kartotečni sistem s kopijami ima v zalogi družba »Kartoteka« v Ljubljani.

Knjiga tekočih računov.

Dasiravno vodstvo knjige tekočih računov zlasti pri manjših trgovskih podjetjih ni uobičajeno, vendar mora nje-

gov ustroj poznali vsak trgovec, da zmore kontrolirati pravilnost izvlečkov, ki mu jih pošlje njegov bančni zavod na pregled in v odobritev.

Knjigo tekočih računov vodijo denarni zavodi, zlasti v kolikor zadeva način izračunavanja obresti po posebnem sistemu; v ostalem pa ustroj knjige tekočih računov popolnoma soglašja s principom dvostavnega knjigovodstva na katerem bazira.

Izračunavanje obresti po sistemu obrestnih števk pojasnjuje poseben članek, na katerega opozarjamo. Najobičajnejši obrazec tekočega računa izgleda sledeče:

1	2	3	4		5		6	7	8		9
Datum	Tek. št.	Predmet	Debet		Kredit		Valuta	Dnevi	Obrestne številke		
			Din	p	Din	p			Debet	Kredit	

Do pelega stolpca so nam vpisi že znani ter se v nobenem oziru ne razlikuje od ustroja salda-kontne knjige.

V šestem stolpcu »valuta« zabeležimo datum, s katerim se prične obrestovanje v isti vrsti vpisanega zneska. Tako bomo n. pr. pri debetnem saldu, ki smo ga prenesli 31. decembra 1930 na novi račun, zapisali v ta stolpec datum 1. januarja (1931).

(Dalje prih.)

Za Vaš obrat

„RO-LEX“ -knjigovodstvo.

Vsak dan bilanca!

„KARTOTEKA“, Ljubljana, Šelenburgova
ulica št. 6. — Telefon 33-38.

Izračunavanje obresti.

»Čemu to? Saj smo se vendar učili računanja obresti že v ljudski šoli«

Počasi! Ni namenjeno prav vsem; gotovo pa ustrezemo s poljubnim navodilom za izračunavanje obresti velikemu številu trgovcev, ki so razna šolska aritmetična pravila že davno pozabili in se zlasti pri izračunavanju obresti zanesli na pravilnost računa, ker v večini trgovin ni uobičajeno zaračunavanje obresti dolžnikom. Ta, sicer hvalevredna navada je umestna pri trgovskih dolžnikih, ki svoje dolgove redno poplačujejo; dasiravno utrpi pri tem trgovec vsako leto lepe zneske. Potrebno pa je, da zaračuna trgovec primerne

obresti vsaj onim dolžnikom, ki imajo stalno večji dolg.

Iz prakse mi je znano, da ima skoraj vsak trgovec po več odjemalcev, katerih dolgovi stoje vedno na gotovem večjem znesku ter ni nobena redkost, da stanje takega stalnega odjemalčevega dolga dosega in celo presega 10 lisoč dinarjev. Ako računamo, da je skoraj v vsaki povprečni trgovini vsaj nekoliko teh stalnih dolžnikov, moramo pač uvideti, da je mnogokrat trgovčeva obratna glavnicna skrčena za 100.000 in več dinarjev samo iz naslova stalnih dolžnikov.

Poleg tega, da taki stalni dolgovi zmanjšujejo trgovčevu obratno glavnicu in mu že samo s tem odvzemajo možnost večjega zaslužka, ki bi ga sicer imel od povečane obratne glavnice, ga često prisilijo celo k najemu posojila, od katerega mora sam plačevali visoke obresti.

Ne zanima nas danes zadeva rizika pri takih odjemalcih, ki sama po sebi predstavlja navzlic trgovčevi previdnosti često visoko izgubo. Temu dejstvu, kakor tudi izterjavanju takih neizogibnih odjemalcev bomo posvetili pozornost v posebnih navodilih.

V zvezi s pravkar načeto razpravo o tekočem računu v »Upravi Irgovine« in v interesu naših čitateljev naj jim samo osvežimo spomin, kako izračunavati obresti ter po katerem praktičnem in lahko umljivem sistemu.

Formula za izračunavanje **letnih** obresti je vsakomur še v spominu in se glasi: glavnicu pomnožena z letmi, pomnožena z odstotki, deljeno s sto.

Ako nam je tudi izračunati obresti glavnice 600 Din za šest let po šest odstotkov, izgleda napravljene račun za obresti po gornji formuli sledeče: $600 \times 6 = 3600 \times 6 = 21.600 : 100 = 216$ Din. Znesek 216 Din so tedaj obrestni dobe šestih let.

Ta račun lahko skrajšamo na ta način, da najprej pomnožimo odstolke z leti in zmožek pomnožimo z glavnico, katero smo prej razdelili s 100, tedaj: $36 \times 6 = 216$ Din.

Pri izračunavanju **polletnih** obresti si skrajšamo račun na ta način, da razdelimo odstolke z dvema in to število pomnožimo z glavnico, katero smo prej delili s 100. V našem slučaju izgleda skrajšani račun za polletne šestodstolne obresti sledeče: $6 (= s\ 100\ razdeljena\ glavnica\ 600\ Din) \times 3 (= z\ 2\ deljeni\ odstotek\ 6\%) = 18$ Din, kar predstavlja izračunane 6% obresti za pol leta.

Pri izračunavanju za **četrta leta** delimo odstotek na štiri dele (tedaj 6% = 1,5%) in to število pomnožimo z glavnico — razdeljeno s 100 : $6 \times 1,5 = 9$ Din.

Istolako razdelimo lahko za štirime- sečne obresti odstotek na tri dele, ker so štirje meseci ena tretjina leta.

Formula za izračunavanje **mesečnih** obresti pa, ki so v trgovini najbolj uobičajene ter se smatra navadno izpolnjenih 15 dni za cel mesec, dočim se neizpolnjenih 15 dni ne šteje, izgleda tako: glavnicu pomnožena z meseci, pomnoženo z odstotki, deljeno z 1200.

Od zneska 600 Din izračunamo po tem načinu 6% obresti za 3 mesece lahko tudi na sledeč način: 600×3 (mes.) = 1800×6 (odstotki) = $10800 : 1200 = 9$ Din in slično.

Na prvi pogled je nekoliko bolj komplicirano izračunavanje **dnevni** obresti, ki sicer pri Irgovini niso uobičajene, vendar pa se tega poslužujejo vsi denarni zavodi, ker bi sicer pri velikih glavnica, postale razlike preveč občutljive tako za denarne zavode, še bolj pa za komitenta.

Mnogokrat dobi trgovec od svojega denarnega zavoda izvleček lastnega tekočega računa, ki mu je baš radi načina izračunavanja obresti nejasen, ker često ne pozna tega načina, oziroma ga je vsled redkejše uporabe že pozabil. (Glej tudi razpravo o tekočem računu)

Kalendarično leto šteje 365 dni, obrestno leto pa je razdeljeno na 360 dni (12 mesecev po 30 dni).

Formula za običajno izračunavanje dnevni obresti je sledeča: glavnicu krat dnevi, pomnoženo z odstotkom, razdeljeno s številom letnih dni (360), razdeljeno s 100.

Po tem načinu izdelani račun obresti glavnice 600 Din po 6% za 3 mesece izgleda tedaj sledeče: 600 (Din) $\times 90$ (dni) = $54.000 : 360$ (število letnih dni) = 150×6 (obresti) = $900 : 100 = 9$ Din. Ta način je seveda zelo zamuden, vendar ga priobčujemo radi lažjega razumevanja.

Če vzamemo v obzir, da bi morali denarni zavodi za vsako prometno postavko izračunavati obresti po tem načinu, vidimo, da bi bilo poslovanje ob količnejšem prometu vsled tega načina zelo zamudno.

Denarni zavodi zato izračunavajo pri vsakem promelnem vpisu samo tako-zvane **obrestne številke**, ki jih dobe na ta način, da pomnožijo glavnico s številom dni ter zbirajo te obrestne številke v posebnem debetnem ali kreditnem stoplcu in samo za debetni ali kreditni saldo teh obrestnih številk izračunajo obresti.

Formula za bančno izračunavanje dnevnih obresti je nekoliko zaobrnjena ter se izračunajo posebej obrestne številke na podlagi pomnožitve glavnice s številom za obrestovanje določenih dni ter zmomežek razdeli s 100 in pri tem upošteva preostanek nad 50 stotin koš ena celota, dočim se preostanki pod 50 stotin ne upoštevajo.

Posebej pa imajo izračunane že **procentne divizorje**, s katerimi razdelijo obrestne številke ter na ta način dobe znesek obresti. Procentni divizor izračunajo za vsak določen odstotek na ta način, da število letnih dni (360) razdele z višino odstotka, da dobe na ta način obrestni divizor za en dan. S tem številom razdele že prej dobljene obrestne številke.

Formula za izračunavanje bančnih dnevnih obresti se tedaj deli na 3 dele:

1. glavnica krat dnevi, deljeno s 100 = **obrestna številka**;

2. število letnih dni (360) deljeno z višino odstotka = **obrestni divizor**;

3. obrestna številka razdeljena z obrestnim divizorjem = **znesek obresti**.

Obresti glavnice 600 Din za 6 mesecev po 6 odstotkov izračunamo na sledeči način:

1. $600 (= \text{glavnica}) \times 180 (= \text{dni pol leta}) = 108.000$, razdeljeno s 100 = **1.080 (= obrestna številka)**;

2. $360 (= \text{dni, leto})$ deljeno s 6 (odstotki) = **60 (= obrestni divizor)**;

3. 1.080 (obrestna številka) deljeno s 60 (obr. divizor) = **18 Din** (= znesek polletnih obresti glavnice 600 Din po 6%).

Ta način je za izračunavanje obresti posameznih zneskov precej zamuden, zelo praktičen pa je za izračunavanje obresti pri več zneskih, ker omogoča pri vsakem posameznem knjižnem slučaju izračunavanje obrestnih številk, bodisi debetnih, bodisi kreditnih. Ob sklepu poslovnega leta pa izračunamo samo obresti od onega zneska, ki izražaja razliko med skupno višino debetnih in kreditnih obrestnih številk.

Naj dodamo še nekatere glavne, že izračunane bančne obrestne divizorje, ki so že deljeni s 100 zaradi običaja, da se že vsota obrestnih številk prej razdeli s 100.

Bančni obrestni divizor za

1% = 360	9% = 40
2% = 180	10% = 36
3% = 120	11% = 32.73
4% = 90	12% = 30
5% = 72	13% = 27.15
6% = 60	14% = 25.71
7% = 51.43	15% = 24
8% = 45	16% = 22.5

Opetovano pripomnimo, da smo ta poljudna, skrajšana navodila priobčili radi lažjega razumevanja tekočega računa, s kalerega vodstvom in ustrojem se pričnemo obenem baviti v razpravi »Uprava Irgovine«.

Navodila glede izračunavanja obresti potom obrestnih številk in divizorjev pa bodo gotovo dobro služila tudi onim, ki se v splošnem za knjigovodstvo ne zanimajo, ker omogočijo veliki večini kontrolo bančnih izvlečkov.

Gospodarske beležke.

Ruski oves na našem trgu.

V dalmatinska pristanišča so prispele manjše količine ovsja, ki ga nameravajo sovjeti po nizkih cenah razpečati v naši državi.

Zanimanje za naše proizvode v Haitiju.

Naš konzul v republiki Haitiju je obvestil gospodarske organizacije, da vlada tam živo zanimanje za naše proizvode, posebno za stavbni les, cement in steklarske izdelke.

Seja Irgovskega odseka Zbornice TOI

v Ljubljani se je bavila z aktualnimi Irgovskimi zadevami ter poleg tega razpravljala o nedopusnem detajlnem agentiranju, o odpiranju in zapiranju obratov, o ukinitvi posredovalnic za službe, o krošnjarstvu in o drugih tekočih zadevah ter rešila nekatere vloge v obrtno-pravnih zadevah.

Ustanovitev privilegirane industrijske banke.

V pravnem ministruvstvu so dovršeni osnutki zakona za ustanovitev Državne industrijske banke po vzorcu Privilegirane agrarne banke in Obrtne banke, ki bo pod državnim nadzorstvom in pod njene garancije gotovo dobro služila potrebi industrijalizacije v naši državi.

Državni dohodki v prvem proračunskem četrtletju.

Državno proračunsko leto se pričena s prvim aprilom in končuje naslednje koledarično leto z 31. marcem.

Letošnji državni dohodki v prvem proračunskem četrtletju so za 127.4 milijonov dinarjev višji od lanskih ter znašajo 2665.4 milijona dinarjev.

Po posameznih postavkah znašajo letošnji državni dohodki (v milijonih dinarjev) sledeče zneske v primerjavi z lanskimi:

	1930	1929
neposredni davki	356.5	302.2
posredni davki	865.6	894.1
monopoli	574.4	571.7
dohodki držav. podjetij	848.3	730.3
razni dohodki	20.6	39.7
skupaj	2665.4	2538

Dočim so se znižali razni dohodki za 19 milijonov dinarjev in dohodki iz neposrednih davkov za 54 milijonov, so se višali dohodki posrednih davkov za 28.5 milijona dinarjev, kar znači, da je znaten del neposrednih davkov prevajen na blago.

Najlepši pa je uspeh dohodkov iz državnih podjetij, ki je letos za 118 milijonov dinarjev višji v enem samem četrtletju kot je bil lani.

Trgovinski muzej.

Ureditev stalnega trgovinskega muzeja v Beogradu je dovršena ter bo muzej na svečan način otvorjen v oktobru. Sedaj je v delu pravilnik za poslovanje tega muzeja.

Indeks cen.

Narodna banka je izdala svoje običajno poročilo za prvo letošnje polletje, iz katerega posnemamo, da je indeks cen na debelo v naši državi lekom prvega polletja nazadoval od 93.6 na 86.8, tedaj za 6.8 točke. Na škodo našega gospodarstva so občutno nazadovale cene naših izvoznih pridelkov, ki so padle od 105.3 na 95.1, tedaj za 10.2 točke, medtem ko so cene predmetov, ki jih mi uvažamo v istem času nazadovale samo za 4.5 točke.

Zadnje mesece je nazadovanje cen nekoliko ponehalo ter znaša sedanjí indeks rastlinskih proizvodov 93.9, živalskih proizvodov 96.7 in industrijskih proizvodov 79.7. Skupni indeks cen znaša 87.7, dočim je znašal pred letom 98.6, koncem junija letos pa 86.8 ter je v dveh mesecih nazadoval samo za 0.9 točke.

Dobri izgledi za izvoz žita in vina.

Iz poročila odbora na zadnji seji Privilegirane družbe za izvoz poljskih pridelkov, ki se je vršila 16. l. m. v Beogradu, posnemamo, da se je posrečilo doslej našo pšenico prav dobro plasirati v inozemstvu in so tudi izgledi za daljni izvoz prav dobri.

Izgledi za izvoz vina so tudi znatno boljši kot lansko leto, posebno radi slabe letine in slabe kakovosti italijanskega in francoskega pridelka. Sklenjeno je tudi, da se za razvitje vinskega izvoza osnujejo carinsko-franzične klefi na Dunaju in v Pragi.

Trgovci in nakup živil za vojaštvo.

Do sklepu gospodarske konference v Valjevu je vojnega ministra posetila deputacija trgovcev s prošnjo, naj bi vojaštvo ne kupovalo živil neposredno od poljedelcev, temveč od trgovcev, ki za te posle plačujejo davek. Verjetno je, da bo željam trgovcev ustrezno.

Odškodnina za čezurno delo.

Doslej se je redno dogajalo, da so trgovski nastavljenici po izstopu iz službe zahtevali in največkrat tudi dobili plačano čezurno delo za cela leta nazaj, dočim so se drugi zadovoljevali z letno remuneracijo, odnosno s trinajsto plačo.

Na vlogo zagrebške Zbornice TOI pa je zagrebška banska uprava določila, da smejo obrtne oblasti upoštevati nastavljenčev zahtevek samo za zadnji teden, 14 dni, odnosno za zadnji mesec, kakor je pač prejemal plačo; za druge zahtevke pa naj zavrnejo tožbo na civilno-pravno pot.

Osrednja mlekarska organizacija za Slovenijo.

Mlekarske zadruge v Sloveniji so včlanjene pri različnih zvezah ter doslej niso imele medsebojnih slikov radi stare politične orientacije večine našega združništva.

Prizadevanju gospodarskih predstavnikov in zlasti Kmelejske družbe pa je uspelo, da je pretečeno nedeljo prišlo do ustanovitve mlekarske osrednje organizacije, ki bo delovala za racionalizacijo mlekarstva, oskrbovala trgovske zveze in propagando za naše mlekarstvo, obenem pa čuvala tudi nad drugimi interesi članic. Organizacija ni osnovana na združni podlagi, temveč je društvo, kateremu plačujejo članice letno članarino.

Monopolizacija šolskih zvezkov.

Zaradi odloka prosvetnega ministra, da se imajo v srednjih šolah uporabljati samo štirje tipi zvezkov iz državne tiskarne, se je sekcija trgovcev s papirjem in pisarniškim potrebščinami pritožila, ker bi bili vsled tega odloka naši trgovci, pa tudi industrija in obrt vsled velikih zalog močno oškodovani. Ista sekcija je sklenila tudi, da naj trgovci do rešitve te pritožbe ne naročajo zvezkov.

18. kupon 7% investicijskega posojila

iz leta 1921 so pričele pošle izplačevati dne 15. t. m.

ERJAVEC FRANČ

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg št. 11a

Za pospeševanje tujskega prometa.

»Službene novine« objavljajo zakon, po katerem je dovoljen hotelom in drugim tujskoprometnim institucijam v turističnih krajih carine prosti uvoz vseh predmetov, ki služijo za komfortno ureditev, od namiznega, porcelanskega in srebrnega, preko modernega kuhinjskega in gospodarskega orodja do potrebščin za komfortno instalacijo. Izvzelo je pohištvo in perilo. Ugodnosti brezcarinskega uvoza so deležni tudi večji hoteli v vseh večjih krajih, če tudi ne spadajo k izrazito zdravilišnim in letovišnim izletiščem.

Opozorilo delničarjem Priv. agrarne banke.

Upravni odbor Priv. agrarne banke je sklenil, da se morata plačati tretji in četrti obrok skupno v času od 1. oktobra do 30. novembra, sicer zapadejo že plačani obroki na korist rezervnega fonda. Obenem se bo izplačala 6% dividenda na doslej plačane obroke. Delnice se izdajo pričetkom prihodnjega leta.

Cenitev našega pridelka koruze.

Po najnovejši cenitvi kmelejskega ministrstva bo znašal lelošnji pridelek koruze 45 milijonov stotov, kar je sicer za 4,2 milijona stotov manj kot lani, ko smo dosegli rekordno letino, a za 26,2 milijona stotov več kot predlansko slabo leto. Letina koruze se mora smatrati za prav dobro, ker je pridelek za 7,1 milijona stotov večji kot povprečna letina.

Povpraševanje po jabolkah.

Iz inozemstva so došla povpraševanja za dobavo nad 100 vagonov namiznih in gospodarskih jabolk prve vrste v zabojih in rinfusa z označbo debeline in vrste. Ponudbe pošlji na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd pod št. 5089.

Uvoz plemenske živine in perutnine.

Kmetijsko ministrstvo, živinorejsko odelenje, poroča, da morajo osebe in korporacije, ki žele iz inozemstva uvoziti plemensko živino ali perutnino, v prošnjah, opremljenih s kolekom za 25 dinarjev, naznačiti: 1. naslov kupca in prodajalca, 2. naslov, na katerega bo živina poslana, 3. vrsta, spol, število, starost in pasma uvožene živine, 4. kdaj se približno izvrši uvoz, 5. vhodna obmejna veterinarska postaja; pri transitu preko drugih držav tudi navedba prehodnih veterinarskih postaj.

Zborovanje gozdarskega udruženja.

Ob priliki gozdarske razslave je imelo Jugoslov. šumarsko udruženje svoj redni občni zbor, ki je izrekel svoje priznanje novemu gozdnemu zakonu, ker ohranja naše gozdove tudi bodočim generacijam.

Bafa bo gradil v Apatinu.

Kolikor se je izrazil Bafin zaslopnik, se je tvrdka odločila za Apatin, kjer bo kupila v ta namen veliko posestvo v izmeri 309 juter. Tvornica bo predvideno zaposlila 5000 delavcev, izključno Jugoslovenov, ki se bodo sukcesivno izobrazili v Bafinih tvornicah na Češko-slovaškem.

Protest čevljarjev proti Bafi.

Na zadnjem zborovanju čevljarjev v Ljubljani je bila z ozirom na nameravano ustanovitev Bafove tvornice v naši državi vložena našemu trgovskemu ministru in banski upravi prolesna resolucija, v kateri čevljarji poudarjajo, da bi bilo z ustanovitvijo Bafove tvornice samo v Dravski banovini oškodovanih 3500 čevljarških mojstrov, v celi državi pa nad 50.000.

Čevljarji zaključujejo svojo resolucijo z izjavo, da nikakor niso proti industrializaciji obrti, pač pa so v slanu sami počom svojih udruženj ustanoviti v državi tekom petih let najmanj pet modernih tovarn za čevlje, ki bi Bafovo podjetje odtehtale, obenem pa bi obrtništvo vsled tega ne bilo prikrajšano na zaslužku.

Za poživitev trgovskih zvez z Argentino.

Naš konzul v Buenos Airesu gosp. dr. Stražnicki je osnoval gospodarsko udruženje Jugoslovano v Argentini, ki naj bi delalo za poglobitev trgovinskih stikov med obema državama.

XIV. zagrebški velesejem.

Pretečeno nedeljo je bil otvorjen 14. velesejem v Zagrebu, ki je izredno dobro obiskan ter združen poleg drugih posebnih razstav tudi z gradbeno in živinorejsko razstavo ter s sejmom domače živine, kar je za Zagreb novost.

Jabolka za prešanje

rabi večja nemška tvrdka. Interesenti dobe naslov pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu pod številko 5253.

Pred ustanovitvijo Fordove tovarne v Jugoslaviji.

Vprašanje zgraditve Fordove tovarne v Baru je že rešeno od strani strokovnjakov, ki jih je poslala Ford Motor Comp. Predstavniki tega podjetja stopijo te dni v pogajanja z našo vlado.

Konkurzi.

Kopač Anton, lesni trgovec. Stara vas 51, p. Žiri. Prvi zbor upnikov 26. septembra; oglasitveni rok do 31. oktobra; ugotovitveni narok 14. novembra pri deželni sodišču v Ljubljani.

Lesna industrija in parna žaga, d. z. o. z. v Žireh. Prvi zbor upnikov 26. sept.; oglasitveni rok do 26. septembra; ugotovitveni narok 8. novembra pri okrajnem sodišču v Logatcu.

Odprave konkurzov.

Bule Anton, Mokronog. Konkurs odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Lutar Josip, trgovec v Dol. Lendavi. Konkurs odpravljen, ker je vsa masa razdeljena.

Daseh Herbert, trgovec v Ptuj. Konkurs odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Poravnava.

Kollenz Josip, trgovec s steklenino v Ptujju. Narok za sklepanje o poravnavi 25. oktobra, rok za priglasitev terjatev do 20. oktobra pri okrajnem sodišču v Ptujju.

Likvidacija.

Jugoslov. pleskarska zadruga v Ljubljani je prišla v likvidacijo ter naj upniki javijo svoje terjatve.

Tekstilna tvornica, d. z. o. z. v Ljubljani je prešla v likvidacijo ter je javiti terjatve do 27. t. m.

Po širnem svetu.

Amerika in Evropa.

Ameriški senator **Barkley**, ki se je v svrhu gospodarskega proučevanja mudil v Evropi, je na povratku v Washingtonu izjavil, da ne more zapopasti, kako si ameriška vlada predstavlja, da bi Evropa istočasno plačevala Ameriki svoje velike dolgove in se obenem odrekla uvozu svojega blaga v Ameriko, ki je vsled carinsko-zaščitnih mer Zedinjenih držav postal nemogoč. Po njegovem prepričanju bo morala Amerika ali ukiniti carine, ali pa se bo morala odreči vojnim dolgovom evropskih držav.

Vpliv nemških volitev na borze.

Zmaga radikalne struje v Nemčiji je povzročila na svetovnih efektnih borzah zelo neugodne posledice. V Berlinu so padli tečajji efektov za 10 in celo za 20 odstotkov. Opaža se nazadovanje nemških posojil, pa tudi Youngovo posojilo je padlo za nadaljnjih 5—6 tečk.

Nevzdržno nazadovanje tržaške trgovine.

Promet v Trstu nazaduje že skozi nekaj let, a se to nazadovanje še do danes ne samo ni ustavilo, marveč nadaljuje svojo pot navzdol z vedno večjo brzino, kar nam pričajo italijanski uradni podatki o tržaškem prometu v letošnjih prvih sedmih mesecih, vzporejeni s podatki lanskega prometa v istem času, izraženo v tonah:

	1920	1929
uvoženo blago	1,526.280	1,930.842
izvoženo blago	1,020.252	1,236.758
skupni promet	2,546.632	3,140.600

Tekom sedmih mesecev je tedaj zopet nazadoval promet v Trstu za 593.968 ton, ali skoraj za 20 odstotkov.

Svetovni indeks cen.

Nazadovanje indeksa cen na debelo se je v nekaterih državah ustavilo in gredo cene celo navzgor. Tako so porastle tekom tedna cene v Ameriki od 83,3 na 83,5, v Nemčiji od 93,8 na 93,9, dočim so zopet padle cene v Franciji od 79,6 na 79,2, v Angliji od 75,5 na 75,2 in v Italiji od 61,8 na 61,5.

Mednarodna vinska razstava v Rotterdamu.

Kolikor doslej znano, se bodo te, za naše vinogradništvo tako važne razstave, navzlic veliki potrebi po trgovskih zvezah udeležili samo Hrvatska vinarska zadruga iz Visa in Vinarska zadruga v Vrbniku na otoku Krku.

Carinska vojna med Rumunijo in Grčijo.

Iz Bukarešte poročajo, da je vsled carinskega spora z Grčijo, o katerem smo že poročali, rumunska vlada prepovedala pristanek grških parnikov v rumunskih pristaniščih.

Svetovni kongres obrtnikov.

Te dni se vrši v Rimu mednarodni obrtni kongres, na katerega so poslale ludi naše obrtne korporacije svoje delegate.

Nemčija za izboljšanje lastnega vinogradništva.

Dasiravno Nemčija izvažava vsako leto 50—60 tisoč hektolitrov vina, je v tem oziru pasivna, ker znaša njen lastni pridelek 1—1,5 milijona hl, vsled česar uvažava iz inozemstva letno okoli pol milijona hl vina, največ iz Italije in Francije. Te dni pa se pripravlja novi vinski zakon, katerega namen je, znižati uvoz in dvigniti lastno produkcijo.

Ford povečuje svoja podjetja.

Za zgradbo novih tvornic in za razne dograditve v svrhu izpopolnitve že obstoječih obratov je Ford ponovno določil vsoto 30 milijonov dolarjev.

Rumunija za standardizacijo izvoznih jajc.

V Rumuniji je za izvoz jajc določena taksa po 1 lej (41 para) pri komadu. Da prisili perutninarje k produciranju standardiziranih izvoznih jajc, je znižala takso za jajca, ki odgovarjajo predpisom na eno četrt leja (nekaj nad 10 par), dočim se od neodgovarjajočega izvoznega blaga plača še vedno stara taksa.

Koliko zlata je na svetu.

Ameriško finančno ministrstvo cení svetovne zaloge zlata na 10.291 milijonov dolarjev. Od tega odpade (v milijonih dolarjev) 3900 na Združene države, 1633 na Francijo, 711 na Anglijo, 544 na Nemčijo, 542 na Japonsko, 433 na Argentino, 273 na Italijo, ostanek 2258 pa na ostale države.

Nazadovanje izvoza avtomobilov iz Amerike.

Po uradnih poročilih je izvoz avtomobilov iz Amerike v prvem polletju nazadoval na 196 milijonov dolarjev, dočim je lansko prvo polletje znašala vrednost izvoženih avtomobilov 352 milijonov dolarjev. Izvoz je tedaj nazadoval za 156 milijonov dolarjev, ali za 44 odstotkov. Glavna krivda sicer leži v splošni gospodarski depresiji Evrope, pa tudi odpor evropskih držav proti amerškemu uvozu, ki je nastal vsled uvedbe zaščitnih carin Amerike, ima lep delež na neuspehu.

Kartel tvornic dušika.

V Baslu se je osnovalo v obliki deln. družbe z glavnico 6 milijonov švicarskih frankov »Mednarodno društvo dušične industrije«, v katerem je združenih 98% evropske dušične industrije in 80% svetovne. Izjemo delajo samo Združene države. Kartel je stvorjen za dobo 8 let ter bo določal cene vsakih 6 mesecev.

Avstrija ponovno znižala diskont.

Avstrijska državna banka je te dni zopet znižala diskontno mero od 5½% na 5%.

Zunanje posojilo Rumunije.

Rumunska vlada je najela poldrugo milijardo lejev inozemskega posojila za ustanovitev državnega poljedelsko-kreditnega zavoda. Posojilo se bo emitiralo že v oktobru v Franciji, Švici in na Nizozemskem.

Romunska trgovinska bilanca.

Pravkar objavljeni zaključek romunske zunanje trgovine za letošnje prvo polletje javljajo, da je trgovinska bilanca prvič po vojni aktivna in sicer za naravnost ogromno vsoto 6.358 milijonov lejev. Vrednost izvoza je znašala 12.215, uvoza pa 5.857 milijonov lejev.

Devizna centrala v Španiji.

V zvezi z akcijo za stabilizacijo pesete, katere nestalnost tudi močno škoduje naši lesni trgovini, se je 12. t. m. ustanovila v Madridu devizna centrala, pčtom katere morajo vršiti svoje devizne posle vse španske banke in borze.

Koliko pošiljajo ameriški izseljenci v domovino.

Po poročilu newyorškega strokovnjaka pošiljajo evropski priseljenci v Ameriki v svojo staro domovino letno okoli 400 milijonov dolarjev. Povprečno gre letno (v milijonih dolarjev) ta denar v sledeče celinske države: v Italijo 46·2, v Grčijo 25·3, na Kitajsko 22·5, na Poljsko 18·1, na Irsko 11·7, na Češkoslovaško 10·5, v Nemčijo in Rusijo po 10, na Švedsko 9·4, v Anglijo 7·8, na Japonsko 7, v ostale celinske države pa izpod 5 milijonov dolarjev letno.

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274'30	274'50
1 ameriški dolar	56'30	56'30
1 avstrijski šiling	8'—	7'98
1 belga	7'90	7'85
1 bolgarski lev	—'41	—'40
1 češkoslovaška krona	1'671	1'67
1 francoski frank	2'215	2'21
1 grška drahma	—'731	—'73
1 hol. goldinar	22'69	22'69
1 italijanska lira	2'95	2'95
1 madžarski pengő	9'90	9'89
1 nemška marka	13'405	13'45
1 poljski zlot	6'35	6'35
1 rumunski lej	—'408	—'41
1 švicarski frank	10'959	10'96
1 španska peseta	6'05	6'19
1 turška lira	26'80	26'80
1 argentinski pezos	20'40	20'50
1 danska krona	15'12	15'12
1 turška lira, papir	27'—	27'—
1 švedska krona	15'17	15'17
1 zlati frank	10'96	10'96
1 kanadski dolar	56'—	56'20
1 norveška krona	15'11	15'11
1 brazilski milreis	6'30	5'65

Stanje neizpremenjeno, le peseta je zopet neznačno padla od 6'22 na 6'19

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promplna 440'50—441'50, 7½% Blairovo posojilo 86'50—87, 8% Blairovo posojilo 97'25—97'75, investicijsko posojilo 88 do 8850, tobačne srečke 30 ponudba, 7% posojilo Drž. hipolekarne banke 85'50 do 86'50, 4½% bosanske agrarne obveznice 55—55'75, begluške obveznice 76—77, Rdeči križ 55 ponudba.

Tobačne srečke so ponovno nazadovale ter se nudijo že po 30 Din, sicer stanje neizpremenjeno.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 924—927, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 126—131, Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8100—8200, Trboveljska premogokopna 393—396, Kranjska industrijska družba 312.

Okrepila se je Narodna banka, tudi ostali papirji so zelo čvrsti z izjemo »Trboveljske«, ki je zopet nekoliko oslabila.

Tržna poročila.

Cene živine.

Na ljubljanskem trgu so se ob srednji kupčiji plačevali voli Ia po 10, IIa po 9 in IIIa 8 Din, krave-klobasarice po 4—5 Din, teleta pa po 14—15 Din kg.

Na Dunaju so se plačevali voli izjemno po 2—2'10, I. 1'70—1'95, II. 1'40 do 1'60, III. 1'20—1'35, krave pa po 1'05—1'45 šilinga za kg žive teže. Svinje so se prodajale kg žive teže: pitane I. 1'62—1'65, angleške križane 1'75 do 1'95, mesne 1'60—2'35 šil.

Dunajski sadni trg.

Grozdje: jugoslov. 1 šiling, bolgarsko 0'90 do 1 šil., madžarsko 0'65 do 0'90 šil., grško 1'20 do 1'50 šil., italijansko 0'90 do 1 šiling.

Slive: jugoslov. 60 do 70 grošev, madžarske 50 grošev.

Jabolka: jugoslov. 40 do 45 grošev, madžarska 45 do 70 grošev.

Berlinski trg za perutnino in jajea.

Povprečne cene perutnine v Berlinu se gibajo (za komad) v zlatih markah: mlade gosi 7—7'50, mlade race 3—4'50, piščeta 0'90—1, mlade kokoši 2—4, stare kokoši 2'25—3, golobi 0'70—0'90 Rm.

Jajea so šla nekoliko navzgor ter so se plačevala pred par dnevi 8'75 do 9 pfenigov, zadnje dni pa se plačujejo po 9 do 9'05 pfenigov komad.

Baker je šel zopet navzdol.

Mednarodni kartel je zopet znižal cene bakru od 11'30 na 11'05 dolar. centov za funt, cilj evropska luka.

Orehi.

V okolici Knjaževca je okoli 500 ton orehov za izvoz. Cena se giblje od 3 do 4 Din za kg. Pirotski okraj, ki je znan po svojih orehih, ima vsled slabe letine za izvoz komaj kakih 5 vagonov.

Gumi še vedno pada.

Na londonski borzi so cene gumija ponovno padle, a navzlic temu blago ne najde odjemalca. Zaloge so narastle na 113.000 ton.

Cene svežega grozdja.

Po beograjskih poročilih so cene svežega grozdja v Smederevu, Vršcu in v Karlovcih ustaljene na 240—250 Din za 100 kg. Že v prvih desetih dneh tek. meseca je bilo izvoženih 150 vagonov.

Mednarodni vinski trg.

Na Madžarskem so cene novega zgodnjega mošta z ozirom na slabo kvaliteto razmeroma nizke ter se gibajo okoli 24 pengö za hl. Kasnejše debave mošta se računajo okoli 20 pengö. Splošna trgatev prične šele te dni ter se računa, da bo cena grozdju po 10 pengö za 100 kg. Staro sladko sortirano vino se je prodajalo v manjših množinah zadnje dni na Moravsko po 42 pengö.

V Italiji se pričakuje slaba letina ter se ceni pridelek na 32 milijonov hl, dočim je znašal povprečni pridelek zadnjih desetih let 41—42 milijonov hl. Cena sicilijanskemu grozdju se giba okoli 50 Lit za 100 kg. V Južni Tirolski se računa, da bo cena traminčevega mošta 45—60 Lit za hl.

V Franciji se gibajo cene grozdja na višini 150—200 frankov. Trgatev kaže slabe rezultate tako v kvaliteti kot v množini. Cene se gibljejo okoli 18 frankov za stopnjo.

V Grčiji je trgatev povprečna ter se je zadnje čase ustanovil eksportni kar tel z nalogo propagande in konkurence grških vin v inozemstvu.

Spanija ima razmeroma slabo letino radi peronospore. Z ozirom na slabo trgatev v Franciji pa so cene navzlic starim zalogam čvrste.

ŽITO.

Cene žita so šle nekoliko navzdol notirajo ob običajnem prometu na ljubljanski borzi sledeče:

Pšenica: nova bačka, 80/81 kg, 1% primesi, 227.50—230 Din; nova bačka, 79/80 kg, 2% primesi, 217.50—220 Din; nova bačka, 78/79 kg, 2% primesi, 212.50—215 Din; vse promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Koruza: bačka, zdrava, rešetana, suha, 177.50—180 Din; bačka okrogla, za mletev, suha, zdrava, rešetana, 200 do 202.50 Din; oboje slov. postaja, plačljivo v 30 dneh.

Oves: bački baranjske provenience, slov. postaja, dobava promptna, plačljivo v 30 dneh, 202.50—205 Din.

Rž: nova bačka, 72 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh, 167.50—177 Din.

HME LJ.

Savinjski hmelj je pred tednom imel še nestalne cene, ki so se gibale v višini 6—8 Din in v prav redkih slučajih dosegle 9 Din. Tekom tedna pa so se cene ustalile ter se plačuje hmelj ob precej živi kupčiji po 8—9 in tudi po 10 Din kg za srednje dobro blago. Izgleda, da so se nekateri, ki so želeli plasirati blago za vsako ceno, pre naglili.

Vojvodinski hmelj ima v kljub izboljšani kvaliteti še vedno zelo nizke cene (od 5—6 Din), vsled česar hmeljarji nočejo prodajati blaga.

Tudi v Zalcu so se cene učvrstile ter se plačuje prvovrstno blago od 480 do 560 in celo nad 600 Kč za 50 kg, za srednje blago se doseže cena do 490 Kč, dočim se prav slabo blago plačuje po 370—420 Kč. — Seveda so tudi te cene še vedno tako nizke, da komaj krijejo stroške produkcije, vsled česar so češki hmeljarji na velikem zborovanju v Zalcu sklenili, da se pogodbeno obvežejo tekom prihodnjega leta skrčiti nasade za nadaljnjih 30%.

Tudi v Nürnbergu se je kupčija nekoliko razživelala ter se plačuje hallertauski hmelj po 50 do 100, leitauški po 80—110 in badenski po 85 mark za 50 kilegr. — Deputacija nemških hmeljarjev je od nemške vlade zahlevala uvedbo prisilne uporabe domačega hmelja.

Lesni trg.

Boj za angleško in nemško lesno tržišče.

Anglija je v nasprotju z drugimi državami imela lani večjo potrebo po gradbenem lesu, ker je gradbena delavnost vsled ugodnih finančnih pogojev. Tudi letošnji uvoz gradbenega lesa na Angleško je v razmerju nasproti lanskemu znatno narasel ter je znašal v prvem letošnjem polletju nad 2,450.000 kubičnih metrov. Glavna borba se vodi med ruskim in poljskim lesom. Dočim je Poljska lansko prvo polletje krila 5 odstotkov, Rusija pa 11 % angleške potrebe po lesu, je letos delež poljskega lesnega uveza znašal 4 1/2 %, ruski pa je porasel na 30 %. Slično je padel tudi uvoz drugih skandinavskih držav.

Isti položaj je v Nemčiji, kjer je veliko večino potreb doslej krila Poljska, pa jo je ruski cenejši les popolnoma izlislil iz tega tržišča.

Dasiravno naš uvoz lesa v Anglijo in Nemčijo ne igra značajne vloge, vendar bodemo tudi mi prizadeli po temu tekmovanju, ker si bodo iz angleškega tržišča izlisljene države morale iskati odjemalcev drugod, pri čemer bodo škodovali naši lesni trgovini.

Anketa lesnih trgovcev.

Na svoji zadnji seji je sklenila Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani, da se skliče z ozirom na težki položaj naše lesne trgovine anketa lesnih trgovcev v Celju, na kateri se bodo napravili posebni sklepi v svrhu izboljšanja položaja.

Velika eksekutivna prodaja drv.

Te dni je bilo na zagrebški produktivni borzi prodanih 354 vagonov drv, ki so bila laš »Našičke«. Kol edini kupec je prevzela celo množino »Slavonska ind. d. d.« in sicer po sledečih cenah za tona: gabrove cepanice 2250 Din, gabrove okroglice 1899 Din, bukovce cepanice 1950 Din, bukovce okroglice 1950 Din, hrastove cepanice 1650 Din, hrastove okroglice 1550 Din, mešane cepanice 1600, mešane okroglice 1500, žagarski odpadki pa po 900 Din na postaji Čaglin.

Pogozdovanje goličav.

Minister za šume in rude je podpisal pravilnik za pogozdovanje krasi, goličav in živega peska. Pri vseh srezkih upravah se bodo osnovala pogozdovne komisije s sodelovanjem županov in občin, ki pridejo za pogozdovanje v poštev. Država bo pogozdovalec šla na roko z brezplačnim semenjem, 40letno oprostitvijo davka in z nagradnimi premijami.

Dobave.

300 m³ jamskega lesa in 10.000 komadov krajnikov nabavi do 29. t. m. direkcija državnega rudnika v Velenju.

IJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na borzi je še vedno mrtev, ker ne pride do pomembnejših sklepov. Cene so iste kol v 35. številki.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Hrastovi in bukovci pragovi v dimenzijah 2'60 × 24 × 14 × 15 cm in 2'60 × 21 × 13 × 13 cm. Cena za bukovce I. Din 40'— za komad, II. Din 34'— za komad; cena za hrastove I. Din 62'— za komad, II. Din 54'— za komad. Gornje cene se razumejo franko vagon Sušak pristanišče. — Najmanjša količina, katera se lahko zaključi, je 15.000 komadov.

Ca. 480 m³ smrekovih in jelovih desk, strugane na obe strani, 22 mm debele, 4 m dolge, za dobavo v 2—3 mesecih. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

100 vagonov bukovih, zdravih, suhih drv, 1 m dolžina, brez okroglic in brez klad. Cena naj se glasi franko vagon prihod Zagreb-Sava.

2 vagona lepega bukovega 80% kanello z 20% kosovnega oglja za takojšnjo dobavo. — Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit.

Bukovi neobrobjeni plohi: ca. 5 vagonov v dimenzijah od 80 in 130 mm, z malo od 100 mm, od 2 m dolžine naprej, teža 900 kg za m³. Cena franko vagon meja Podbrdo ali Postojna.

Hrastovi brzajni drogovci: večina: 9 do 10 m dolžine, debelina v sredini 30—do cm; 10 do 11 m dolžine, debelina v sredini 32 do 34 cm; 11 do 12 m dolžine, debelina v sredini 27—30 cm; 12 do 13 m dolžine, debelina v sredini 35—37 cm; 13 do 14 m dolžine, debelina v sredini 35 do 40 cm. — Cena naj se glasi franko italijanska meja za 100 kg.

Hrastove deske, dolžina od 3.80 do 8 m, od 20 do 160 mm debeline.

Smrekove deske, I., II., III., ca. 500 m³, paralelno žagane, in sicer: 70% v debelini 24 mm in 30% v debelini 18 mm; dobava bi se vršila v treh mesecih. Plačljivo v 20 dneh po prejemu blaga. Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon moralov in polmoralov: debeline 34/68, dolžine od 2-50 — 3 — 3-50 — 4 m, ca. 15 m³; debeline 38/78, dolžine od 2-50 — 3 — 3-50 — 4 m, ca. 15 m³; kar se tiče dolžin, naj bo iste največ od 4 m; nadalje morali: 34/68 mm, dolžina 5 m, 2 do 3 m³; 78/78 mm, dolžina 5 m, 2 m³; 68/68 mm, dolžina 5 m, 2 m³. V slučaju, da se ne bi razpolagalo z morali 34/68, se lahko iste iz-

vzame. — Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

3 vagoni smrekovih kratih, konične, 25 mm, v dolžinah od 1 do 3-50 m, od 8 do 10 cm naprej. — Cena naj se glasi za 100 kg franko vagon italijanska meja, gorenjska provenienca.

Tramiči: 10/10 cm, od 5 do 6 m dolžine, blago mora biti suho, letošnje produkcije. Nadalje 1 vagon tramičev, in sicer: 150 kom. 5 m dolžine, 8/8 cm in 100 kom. 6 m dolžine, 8/8 cm. — Cena naj se glasi franko vagon meja Djevdjelije.

Šmrekove letvice, večvagonov: 12/24 mm, v dolžinah od 2, 2-50, 3, 3-50 in 4 m. — Cena franko vagon meja Djevdjelije.

Čehostaklo

tovarniška zaloga stekla

Ljubljana

Komenskega ulica št. 20.

Dobavljamo vse vrste steklenice za lekarne, drogerije, tvornice soda vode, kemične in likerske tvornice, kozarce za vkuhanje sadja in sočivja, kozarce in steklenice za gostilne i. t. d.

— Zahtevajte ponudbe! —

TOLEY
KARTOTECNI
PRIBOR
 KARTOTECNE TISKOVINE
KARTOTEKA
 TOZ
 LJUBLJANA SELENBURGOVA
KARTOTECNO
KNJIGOVODSTVO

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, «Pri Škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, nanzanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznanih najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Tatarska ulica — pred Škofijo

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!